

Til lovforslag nr. L 88. Vedtaget af Folketinget ved 3. behandling den 19. december 1997*)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om statens uddannelsesstøtte og lov om statsgaranterede studielån

(Stipendium til ph.d.-studium indtil opnåelse af kandidatgrad m.v.)

§ 1

I lov om statens uddannelsesstøtte, jf. lovbe- kendtgørelse nr. 430 af 23. maj 1996, foretages følgende ændringer:

1. § 1 affattes således:

»§ 1. Uddannelsessøgende kan få statens ud- dannelsesstøtte (SU) til uddannelse indtil kan- didatgrad eller magisterkonferensgrad, til ph.d.-studium indtil opnåelse af kandidatgrad og til faglig supplering af sidefag i forbindelse med optagelse på pædagogikum.

Stk. 2. Uddannelsesstøtte til uddannelse ind- til kandidatgrad eller magisterkonferensgrad og til faglig supplering af sidefag i forbindelse med optagelse på pædagogikumordningen for gymnasie- og hf-området administreres af Sty- relsen for Statens Uddannelsesstøtte (styrel- sen).

Stk. 3. Uddannelsesstøtte til ph.d.-studium administreres af den enkelte stipendiegiver, jf. § 48.«

2. § 3 affattes således:

»§ 3. En uddannelse i Danmark giver ret til uddannelsesstøtte, når undervisningsministe- ren har godkendt dette og godkendelsen ikke senere er tilbagekaldt.

Stk. 2. Godkendelse af privat uddannelse sker for en begrænset periode.

Stk. 3. Undervisningsministeren kan tilbage- kalde en godkendelse af en privat uddannelse, hvis uddannelsesinstitutionen ikke kan godtgo-

re, at betingelserne for godkendelsen fortsat er opfyldt.

Stk. 4. En godkendelse efter stk. 2 og en fort- sat godkendelse efter stk. 3 kan betinges af en uvildig evaluering for uddannelsesinstitution- ens egen regning.

Stk. 5. Undervisningsministeren kan fastsæt- te regler om godkendelse, om tilbagekaldelse af godkendelsen og om evaluering.«

3. I § 4, *stk. 1*, indsættes efter »uddannelsesstøt- te«: », herunder at uddannelserne skal have en længere sammenhængende varighed, end det fremgår af § 5, *stk. 1, nr. 2*«.

4. I § 15 indsættes efter »videregående uddan- nelse«: »og til privat uddannelse, jf. § 3, *stk. 2-4*, medmindre andet bestemmes af undervis- ningsministeren«.

5. I § 16 indsættes efter *stk. 4* som nyt stykke:

»*Stk. 5.* Undervisningsministeren kan fast- sætte regler om, at rammen udvides med hen- blik på faglig supplering af sidefag efter opnået kandidatgrad, hvis den studerende er optaget på pædagogikumordningen for gymnasie- og hf-området, og kan herunder fravige bestem- melserne i § 18.«

Stk. 5 og *6* bliver herefter *stk. 6* og *7*.

6. I § 16, *stk. 5*, der bliver *stk. 6*, ændres »*stk. 2-4* til: »*stk. 2-5*«.

7. § 23, stk. 3, nr. 2, affattes således:

»2) lejeværdien af bolig i egen ejendom,«.

8. I § 23 indsættes som *stk. 5*:

»*Stk. 5.* Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om fradrag efter *stk. 3, nr. 2.*«

9. I § 24, *stk. 2*, indsættes i *nr. 2* efter »uddannelsen«, i *nr. 3* efter »studieaktiv« og i *nr. 4* efter »uddannelsesstøtte«: », jf. dog *stk. 3, nr. 5.*«

10. § 24, *stk. 3, nr. 4 og 5*, affattes således:

»4) i perioder, der i øvrigt giver ret til uddannelsesstøtte, får anden offentlig støtte, der tilsigter at dække leveomkostningerne, jf. § 2, *stk. 1, nr. 5*, eller

5) ikke kan få stipendium og studielån, fordi støttetiden, jf. § 17, er brugt, og ikke får udbetalt slutlån.«

11. § 24, *stk. 6*, affattes således:

»*Stk. 6.* Årsfribeløbet forhøjes, hvis en uddannelsessøgende i et støtteår gennemgår ph.d.-studiet og får SU-ph.d.-stipendium efter afsnit II, med:

- 1) Beløb, den uddannelsessøgende får i SU-ph.d.-stipendium.
- 2) Beløb, den uddannelsessøgende får i supplerende ph.d.-stipendium i forbindelse med rejseudgifter til studierejser i Danmark og i udlandet, jf. § 52, og beløb, stipendiegiver afholder til rejseudgifter til studierejser i Danmark og i udlandet, når de er indkomstskattepligtige i støtteåret for den uddannelsessøgende, jf. § 52.«

12. § 31, *stk. 4*, affattes således:

»*Stk. 4.* Styrelsen kan eftergive for meget modtaget uddannelsesstøtte, hvis

- 1) støttemodtageren er tilkendt førtidspension eller invaliditetsydelse efter lov om social pension eller
- 2) støttemodtagerens erhvervsevne er nedsat i tilsvarende omfang.«

13. I § 31 indsættes som *stk. 5*:

»*Stk. 5.* Styrelsen bedømmer efter anmodning støttemodtagerens forhold med henblik på eftergivelse efter *stk. 4*. Bedømmelsen efter

stk. 4, nr. 2, kan tidligst ske 4 år efter, at den seneste uddannelse er ophørt.«

14. Overskriften til *kapitel 9* affattes således:

»*Inddrivelse.*«

15. I § 37, *stk. 1*, indsættes efter »inddrives ved«: »udpantning. Inddrivelse kan endvidere ske ved«.

16. I § 37, *stk. 2*, ændres »lønindeholdelsen« til: »lønindeholdelse efter *stk. 1.*«

17. I § 38 udgår »eller ydelser på lån«, og som *stk. 2* indsættes:

»*Stk. 2.* Finansministeren fastsætter regler om betaling af gebyrer i forbindelse med tilbagebetaling af stats- og studielån.«

18. I § 39 indsættes efter *stk. 2* som nye stykker:

»*Stk. 3.* Styrelsen kan hos Hypotekbanken indhente de oplysninger om stats- og studielån under tilbagebetaling og om krav efter § 36, som er nødvendige for at følge udviklingen i det samlede støttesystem.

Stk. 4. Styrelsen kan til uddannelsesinstitutionerne videregive de oplysninger om den uddannelsessøgende og dennes forældre, der er nødvendige ved administration af tildeling af uddannelsesstøtte og ved uddannelsesinstitutionernes vejledning om tilbagebetaling af uddannelsesstøtte. Styrelsen kan endvidere stille de nævnte oplysninger til rådighed for institutionerne.

Stk. 5. Styrelsen kan til studiestøtteadministrationerne i de øvrige nordiske lande videregive de oplysninger om tildeling af statens uddannelsesstøtte til borgere fra det pågældende land, der er nødvendige for kontrollen af, at de ikke for samme periode modtager både statens uddannelsesstøtte og uddannelsesstøtte fra deres hjemland.«

Stk. 3 bliver herefter *stk. 6*.

19. I § 39, *stk. 3*, der bliver *stk. 6*, ændres i *nr. 1* »stk. 1 og 2« til: »stk. 1-3«.

20. I § 42, *stk. 1, 2. pkt.*, ændres »jf. *stk. 3, nr. 1*« til: »jf. *stk. 6, nr. 1.*«

21. *Afsnit II* affattes således:

»Afsnit II

Uddannelsesstøtte til ph.d.-studiet inden opnåelse af kandidatgrad

Kapitel 12

Støtteform, støttebetingelser, støttebeløb, administration, klageadgang m.v.

§ 47. Ph.d.-studerende kan få stipendium til ph.d.-studier (SU-ph.d.-stipendium), når de

- 1) inden opnået kandidatgrad er indskrevet til et ph.d.-studium på en uddannelsesinstitution i Danmark eller i udlandet og
- 2) er danske statsborgere eller efter international overenskomst har ret til ph.d.-stipendium på lige fod med danske statsborgere eller i støttmæssig henseende ved uddannelser i Danmark ligestilles med danske statsborgere af undervisningsministeren. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om, hvilke ph.d.-studerende der ligestilles med danske statsborgere.

Stk. 2. Ph.d.-stipendiet kan ikke gives eller bortfalder, hvis

- 1) den ph.d.-studerende får anden offentlig støtte, der tilsigter at dække leveomkostningerne, bortset fra uddannelsesstøtte efter afsnit I i denne lov,
- 2) den ph.d.-studerende har lønnet arbejde ved siden af studiet uden for de rammer, stipendiegiver fastsætter efter § 54, nr. 4,
- 3) den ph.d.-studerende afbryder ph.d.-studiet,
- 4) indskrivningen ophører, eller når
- 5) den ph.d.-studerende opnår kandidatgrad.

Stk. 3. Ph.d.-stipendiet bortfalder desuden, hvis en ph.d.-studerende, der er indskrevet til et ph.d.-studium i udlandet, ikke er studieaktiv eller kvalificeret til at gennemføre studiet.

§ 48. Ph.d.-stipendium efter § 47, stk. 1, kan gives af den uddannelsesinstitution i Danmark, hvor den ph.d.-studerende er indskrevet. Hvis den ph.d.-studerende er indskrevet ved en udenlandsk uddannelsesinstitution, kan stipendium efter § 47, stk. 1, gives af Forskerakademiet eller Rektorkollegiets Sekretariat.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan bestemme, at andre institutioner, råd m.v. kan give SU-ph.d.-stipendium.

§ 49. Ph.d.-stipendiet gives som en eller flere stipendierater pr. kalendermåned (støttmå-

ned) i et kalenderår (støtteåret) og desuden som supplerende ph.d.-stipendium efter § 52.

Stk. 2. En stipendierate svarer til det månedlige stipendium med udeboendesats efter afsnit I i denne lov.

Stk. 3. Stipendiegiver fastsætter, hvor mange tildelte stipendierater en ph.d.-studerende får udbetalt på de enkelte dele af studiet. Der kan ikke udbetales mindre end én stipendierate pr. måned, jf. dog § 52. Udbetaling af stipendierater sker månedsvis forud.

Stk. 4. Stipendierater udbetales tidligst fra den måned, stipendiegiver tildeler stipendiet, og tidligst fra den måned, ph.d.-studiet efter indskrivningen begynder.

§ 50. Der kan i alt gives op til 48 stipendierater til ph.d.-studier, der påbegyndes før opnåelse af kandidatgrad. Herudover kan der dog gives supplerende stipendierater efter § 51 og supplerende ph.d.-stipendium efter § 52.

Stk. 2. Til ph.d.-studerende, der kun indskrives til dele af ph.d.-studiet, gives stipendierater til de dele af studiet, der gennemgås. Antallet af stipendierater efter stk. 1 nedsættes med 2 stipendierater for hver måned, studietiden er nedsat.

Stk. 3. Stipendiegiver kan nedsætte antallet af stipendierater efter stk. 1 og 2 i det omfang, den ph.d.-studerende fra anden side har modtaget bindende tilsagn om støtte, der ikke er omfattet af § 47, stk. 2, nr. 1, eller løn til studiet.

§ 51. En ph.d.-studerende kan få supplerende stipendierater ved fravær fra ph.d.-studiet på grund af sygdom, hvis studiet forsinkes på grund af sygdommen. Den studerende kan højst få supplerende stipendierater for 4 måneders fravær inden for en sammenhængende periode på 12 måneder.

Stk. 2. En ph.d.-studerende moder får i forbindelse med fødsel eller adoption supplerende stipendierater i indtil 12 måneder. Undervisningsministeren kan bestemme, at moderen kan overlade en eller flere af de supplerende stipendierater til faderen, hvis han får ph.d.-stipendium.

Stk. 3. En ph.d.-studerende fader får i forbindelse med fødsel eller adoption supplerende stipendierater i indtil 6 måneder.

Stk. 4. For hver måned efter stk. 1-3 får den ph.d.-studerende et antal stipendierater, der svarer til det antal månedlige stipendierater, der blev udbetalt umiddelbart før fraværet på

grund af sygdom eller udbetalt umiddelbart før fødslen eller adoptionen. Den studerende kan dog højst få 2 stipendierater pr. måned.

Stk. 5. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om de supplerende stipendierater.

§ 52. En ph.d.-studerende, der får ph.d.-stipendium, kan få supplerende ph.d.-stipendium i forbindelse med studierejser i Danmark og i udlandet, hvis studierejserne indgår som en del af ph.d.-studiet, og hvis rejseudgifterne afholdes af stipendiegiver og er indkomstskattepligtige for den ph.d.-studerende.

Stk. 2. Det supplerende stipendium svarer til rejseudgifterne.

Stk. 3. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om det supplerende stipendium, herunder om udbetalingen og om, at det supplerende stipendium kan eller skal gives af den uddannelsesinstitution, hvor den ph.d.-studerende er indskrevet til ph.d.-studiet, selv om uddannelsesinstitutionen ikke er stipendiegiver.

Stk. 4. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om, hvilke rejseudgifter der kan medføre supplerende stipendium.

§ 53. Den ph.d.-studerende oplyser stipendiegiver om:

- 1) Navn, adresse, personnummer og statsborgerskab.
- 2) Lønnet arbejde ved siden af ph.d.-studiet.
- 3) Bindende tilsagn om
 - a) offentlig støtte, der tilsigter at dække levetidskostningerne, bortset fra uddannelsesstøtte efter afsnit I i denne lov,
 - b) støtte i øvrigt til studiet eller
 - c) løn til studiet.
- 4) Afbrydelse af studiet.
- 5) Antal ph.d.-stipendierater, som den ph.d.-studerende tidligere har fået udbetalt af en anden stipendiegiver.

Stk. 2. Den ph.d.-studerende skal efter stipendiegivers anmodning dokumentere, at fravær fra ph.d.-studiet skyldes sygdom, eller dokumentere fødsel eller adoption.

§ 54. Stipendiegiver bestemmer:

- 1) Indhold og udformning af ansøgninger, dokumentation m.v.
- 2) Frister for aflevering af ansøgninger, dokumentation m.v.
- 3) Hvordan stipendiet udbetales.

- 4) Rammerne for de studerendes lønnede arbejde ved siden af ph.d.-studiet.
- 5) Hvilke oplysninger m.v. der gives skriftligt.

§ 55. Stipendiegiver kan hos offentlige myndigheder og private institutioner indhente oplysninger til brug ved afgørelsen af, om en ansøger er berettiget til ph.d.-stipendium. Stipendiegiver kan herunder fastsætte, hvilke oplysninger der skal gives i elektronisk form.

§ 56. Stipendiegiver giver ved hvert støtteårs udløb styrelsen følgende oplysninger om ph.d.-studerende, der har modtaget SU-ph.d.-stipendium i støtteåret:

- 1) Den ph.d.-studerendes navn og personnummer.
- 2) Det antal ph.d.-stipendierater, der er udbetalt i støtteåret.
- 3) Beløb, den ph.d.-studerende har fået udbetalt som supplerende ph.d.-stipendium efter § 52.

Stk. 2. Styrelsen kan fastsætte frister for indsendelse af oplysninger efter stk. 1.

Stk. 3. Styrelsen kan bestemme, at oplysninger, der skal gives til styrelsen, gives i elektronisk form.

§ 57. Når den uddannelsesinstitution, hvor den ph.d.-studerende er indskrevet til ph.d.-studiet, ikke er stipendiegiver, skal institutionen give oplysning til stipendiegiver, hvis

- 1) den ph.d.-studerendes indskrivning ophører,
- 2) den studerende afbryder studiet eller
- 3) den studerende er fraværende fra studiet på grund af sygdom, fødsel eller adoption.

§ 58. Stipendierater, den ph.d.-studerende har modtaget, skal tilbagebetales, hvis den studerende har tilsidesat oplysningspligten efter § 53, stk. 1, eller i øvrigt har modtaget stipendierater mod bedre vidende.

Stk. 2. Stipendiegiver kan indgå aftale om afdragsvis tilbagebetaling. Afdragsordningen bortfalder, hvis ydelserne trods påkrav udebliver.

Stk. 3. Det til enhver tid skyldige beløb forrentes med en årlig rente, der svarer til den, der følger af lov om renter ved forsinket betaling. Renten tilskrives en gang om året.

Stk. 4. Inddrivelse kan ske efter bestemmelserne om lønindeholdelse i afsnit I og III i denne lov.

F. t. l. vedr. statens uddannelsesstøtte m.v.

§ 59. Stipendiegiver træffer afgørelse i alle spørgsmål i forbindelse med tildeling og udbetaling af ph.d.-stipendium. Stipendiegivers afgørelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.«

22. § 60 ophæves.

23. I § 62, stk. 7, ændres »§ 19« til: »§ 20«.

§ 2

I lov nr. 372 af 14. juni 1995 om statsgaranterede studielån foretages følgende ændringer:

1. I § 6, stk. 1, indsættes efter »inddrives ved«: »udpantning. Inddrivelse kan endvidere ske ved«.

2. I § 6, stk. 2, ændres »lønindeholdelsen« til: »lønindeholdelse efter stk. 1«.

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 1998.

Stk. 2. En privat uddannelse, der efter godkendelse i henhold til § 3 i lov om statens uddannelsesstøtte, jf. lovbekendtgørelse nr. 430 af 23. maj 1996, giver ret til uddannelsesstøtte, omfattes af § 3 i lov om statens uddannelsesstøtte som affattet ved denne lovs § 1, nr. 2. Meddelte godkendelser, der ikke forinden er forlænget eller tilbagekaldt i medfør af § 3, stk. 3, i lov om statens uddannelsesstøtte som affattet ved denne lovs § 1, nr. 2, bortfalder efter udløbet af en frist, der fastsættes af undervisningsministeren.

Stk. 3. Reglerne om udpantningsret i § 37, stk. 1, i lov om statens uddannelsesstøtte som ændret ved denne lovs § 1, nr. 15, og i § 6, stk. 1, i lov om statsgaranterede studielån som ændret ved denne lovs § 2, nr. 1, finder også anvendelse på fordringer, der er forfaldne inden lovens ikrafttræden.

Stk. 4. Ph.d.-studerende, der pr. 31. december 1997 har ph.d.-stipendium efter afsnit II i lov om statens uddannelsesstøtte, jf. lovbekendtgørelse nr. 430 af 23. maj 1996, kan fortsat modtage stipendierne i overensstemmelse med de hidtil gældende regler. Kapitel 12 i lov om statens uddannelsesstøtte, jf. lovbekendtgørelse nr. 430 af 23. maj 1996, finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 5. Opfylder en ph.d.-studerende, der er omfattet af stk. 4, betingelserne for at få lønnet ph.d.-stipendium efter »Aftale om lønede ph.d.-stipendiat« mellem Finansministeriet og Akademikernes Centralorganisation (AC), kan vedkommende over for stipendiegiver fremsætte krav om overgang til ansættelse. Har den ph.d.-studerende opnået kandidatgrad pr. 1. januar 1998, skal sådant krav fremsættes senest den 28. februar 1998. Opnår den ph.d.-studerende kandidatgrad senere end den 1. januar 1998, skal kravet om overgang til ansættelse fremsættes senest 2 måneder efter datoen for bestået kandidateksamen.

Stk. 6. Ved den ph.d.-studerendes fremsættelse af krav efter stk. 5 er stipendiegiver forpligtet til at udstede ansættelsesbrev til den pågældende. Retten til ph.d.-stipendium efter lov om statens uddannelsesstøtte bortfalder fra og med den første måned, hvor der optjenes løn.

ERLING OLSEN

/ Grete Schødt